

Ér hangja

Székelyhid és környéke

Tájékoztatás és folyamatosság

▶ www.erhangja.ro

2 Eseménydús év áll a Phoenix egyesület íjászcsoportja mögött

4 Eredményes lomtalanítási akció Székelyhid városában

VI. évfolyam,
11. (70.) szám
2015.
november

5 Mindszenty-
emlékérmet kapott
Kovács Ágnes

Tízéves a Búzavirág népdalkör

A XI. Érmelléki Kórustalálkozón kettős ünnepet ültek a résztvevők

„Amíg egy nép énekel, messzire hallatszik, hogy létezik.” Ezzel a Sütő András írótól származó gondolattal hívták és várták az érmelléki és anyaországi kórusokat a székelyhídi munkásklubba a magyar nyelv napját követő napon, november 14-én.

A meghívásnak tíz kórus és egy citerazenekekar mintegy kétszáz tagja tett eleget, hogy a dallam szárnyán eltöltőn egy közös, éneklős délutánt. A XI. Érmelléki Kórustalálkozó egyben a Székelyhídi Búzavirág Népdalkör megalakulásának tizedik évfordulója méltó megünneplését is jelentette.

A kórustalálkozón köszöntő beszédében Szabó Ödön Bihar megyei parlamenti képviselő elmondta: a romániai magyarság életében hatalmas eredményként éljük meg, hogy november 13-a immár hivatalosan ünnepelhető ékes magyar anyanyelvünk napja. Sok tárgyalás, kompromisszumkötés előzte meg a magyar nyelv napjának parlament általi elfogadását, hisz a meglévő RMDSZ-es képviselői szavazatok mellé még 250-et kellett szerezni más pártbéli kollégáktól. „A magyar nyelv kifejező ereje és a magyar dallamvilág összhangja képes egyedül arra, hogy tökéletesen kifejezze a magyar ember érzelmeit, akár egy ilyen kórustalálkozón is” – mondta a képviselő.

Béres Csaba polgármester köszöntőjében elmondta, hogy büszkeséggel tölti el, hogy a városunkban több kultúrcsoport, civil- és sportszervezet, -egyesület végzi munkáját, ez egyrészt közösségépítő szerepet játszik a város életében, másrészt pedig hagyományokat őriz és teremt.

A kórusok, népdal- és pávakörök bemutatkozásának sorát a Béres Csilla zenepedagógus által vezetett házigazda Búzavirág Népdalkör nyitotta egy szilágysági csokor éneklésével.

Béres Csilla karvezető díszoklevelet és ajándékot nyújt át minden tagnak

A partiumi magyar nyugdíjasok egyesületének kórusa a vezető Boros Beatrice saját szerzeményét is énekelte, de kórusműveket, katonadalokat és a barátság jegyében felcsendülő egyesületi himnuszot is előadtak.

„Az ének szebbé teszi az életet, s az éneklő másokét is” – ezzel a Kodály Zoltán-idézzel azonosulva lépett pódiumra a szentjobbi Vadvirágok népdalkör.

A találkozó egyetlen zenekaraként mutatkozott be az id. Lupsa János alapította Érmihályfalvi Bartók Béla Citerazenekekar.

A Szabó Irma összetartó munkájával működő Szalacsi Örökzöld Asszonykórus soraiban idén is köszönthettük a 650 népdalt ismerő 88 éves Kertész Viola néni, aki társaival együtt a megszokott vidámsággal, lendülettel mutatkozott be.

A Szentjobbi Hagyományörző Népdalkör tagjai között három generációt is felfedezhettünk, hisz gyermekek, szülei és nagymamák is énekeltek a vidám szüreti dalokból álló csokrot.

Az Érmihályfalvi Veres László Zolt Városi Kórus Darabont Alíz karnagy vezetésével megzenésített verssel, bölcsődallal, nótá- és népdalcsoporttal mutatkozott be, ajánlva ezt egy nemrégiben elhunyt tagjuk, Porsztner Lajos emlékének.

Az Érkeserői Népdalkör visszatérő vendége az Érmelléki Kórustalálkozóknak, előadásukat most is vastaps kísérte.

A Karancsi Béla vezette Székelyhídi Férfikórus három új dallal is készült az idei kórustalálkozóra, melyeket sikerrel mutatott be a meghívottak előtt.

A bemutatkozások sorát a Szabó Péter kántor vezette Margittai Horváth János Társaság Vegyes Kórusa folytatta, kiknek előadásában népdalcsoportot és kórusművet is hallhattunk.

A találkozó legnagyobb múlttal rendelkező csoportja a Nyíradonyi Pávakör volt, melyet Bárdosi Ildikó, a népművészet ifjú mestere elődeihez hasonló igényességgel – a tiszta forrás megőrzésének szándékával vezet.

A XI. Érmelléki Kórustalálkozó záró, kettősfellépője a születésnapos Búzavirág népdalkör volt, akik bihari népdalokkal örvendeztették meg az őket ünneplő hallgatóságot. A népdalkör tagjai Székelyhid polgármesterétől egy-egy szál fehér rózsát vehettek át, nem felejtve el a csoport alapító vezetőjét, a létavérsesi Sütő Béláné Veres Juditot sem, aki 2008 óta egy örökkévaló, égi kórus soraiból figyelni elkezdett munkájának folytatását.

A meghívott kórusok énekkel, ajándékkal köszöntötték a Búzavirágot, melynek tagjai egy saját dalaik összeállításából készült meglepetés CD-t és díszoklevelet vehettek át Béres Csilla körvezetőtől.

Az alapító tagok szeretettel emlékeznek vissza a kezdetek segítőire, Gavrucza Tibor egykori székelyhídi református lelkipásztorra, a debreceni Kölcsey Művelődési Központ igazgatójára, Lukovics Andrásra, kiknek segítségével sikerült megismerniük első vezetőjüket, Sütőné Veres Juditot, akit örökké szívükben őriznek.

A hagyományoknak megfelelően az idei kórustalálkozó is a magyar és a székely himnusz éneklésével zárult.

Az est jó hangulatú vacsorával, közös énekléssel és tánccal folytatódott a központi vendéglőben.

Fehéte Katalin

Az Ér tv minden pénteken este 20 órai kezdettel a www.erhangja.ro/tv honlapon új adással jelentkezik, amely keddenként este 20 órától megtekinthető a Briximp kábelszolgáltató apróhirdetési csatornáján is. Nézzenek bennünket!

Járjatok méltóan az Úrhoz!

A presbitert és a diakónust Jézus hívta el szolgálni, akik Krisztus ajándékai a gyülekezetnek (Efézus 4,11).

A tisztségviselők gyülekezettel való kapcsolata különleges: nekik kell táplálniuk és vezetniük a közösséget.

Az 1Tessalonika 5,12-14-ben ezt olvassuk: „*kérünk titeket, testvéreink, hogy becsüljétek meg azokat, akik fáradoznak közöttetek, akik előljárótok az Úrban, és intenek is titeket, és munkájukért nagyon becsüljétek őket. Éljetek egymással békességben. Kérünk titeket, testvéreink, intsétek a tétlenkedőket, biztassátok a bátoratlanokat, karoljátok fel az erőtlenekeket, legyetek türelmesek mindenkihez.*” Ilyenek Krisztus szolgálói.

Folytatás a 3. oldalon

Lelkészek, presbiterek, pötpresbiterek és diakónusok

Eltalált célpontok

Évzáró értékelés a Phoenix íjászainak háza táján

Évzáró összejövetelt tartott a Székelyhídi Phoenix Sportegyesület íjászcsoportja, helyszínül pedig természetesen gyakorlóhelyüket, a Stubenberg kastély alatti alagutat választották. A csapat mozgalmat tudhat maga mögött, elég ha csak arra gondolunk, hogy nemrégiben nagyszabású versenyt szerveztek, hiszen nekik köszönhetően szeptemberben Székelyhíd adott otthont a megyei íjászbajnokság második szakaszának, ahol remek eredményeket sikerült elérniük.

A fiatal csapattagok közül említést érdemel Medve Ferenc, Tárkányi Roland, Bokor Nimród, Ruszt

Zsolt, Kiss Virág Csenge, Tóth-Gardó Sarolta és Ovlachi Bíborka-Fruzsina, akik az előkelő első, illetve második helyeket szerezték meg a választott versenyszámukban. A felnőttek közül Guba-Kerekes Zsuzsa második, Bokor Zoltán pedig első helyet ért el a tradicionális íjak versenyében. Ezzel az eredménnyel a megyei bajnokság második fordulóját összesítésben a Phoenix egyesület íjásza nyerték meg. A tradicionális íjak kategóriájában pedig még megyei bajnokot is avathattak, Ruszt Zsolt és Tárkányi Roland személyében, akik gyerek- illetve ifjúsági kategóriákban győzedelmeskedtek.

Ahogy az egyesület vezetője, Guba József elmondta, jövőre is vannak már kitűzött céljaik, többek között szeretnének még több megyei versenyt rendezni, mindemellett fontos számukra az országos bajnokságra való továbbjutás is. A csapat teljesítménye tehát láthatóan felfelé ível, jövőre pedig várható a folytatás. Ha lehet, új tagokkal bővülve, hiszen mindenképp biztatnak arra, hogy próbálják ki magukat ebben a fizikailag nem túl megterhelő, de maximális koncentrációt igénylő „ösmagyar” sportágban.

Mészáros Emőke

Eseménydús évet zárt a megyei díjakat nyerő íjászcsoport

Helyben intézkedett a magyar konzulátus

A kolozsvári magyar főkonzulátus munkatársai újra a székelyhídi ügyfelek rendelkezésére álltak, ugyanis a múzeum épületében november 10-én újabb sikeres konzuli napot tartottak az RMDSZ helyi szervezete segítségével. Ekkor 32 család 62 tagja adta le honosítási kérelmeit, két esetben családi állapot változást regisztráltak, négy gyermeket anyakönyveztek és 19 személynek segítettek abban, hogy magyar igazolvány iránti kérelmét leadhassa. Többen vehették át magyar anyakönyvi kivonataikat és már elkészült igazolványaikat is.

A székelyhídi kihelyezett konzuli napon most első alkalommal foglalkoztak a hadigondozotti ellátásra jogosultak igénybejelentésével. Ebben az ügyben is többen érdekeltek voltak, ám még be kell szerezniük az igénybejelentéshez szükséges iratokat. Fodor Tamás konzul értékes információkkal szolgált ezekben az esetekben is.

A kolozsvári magyar főkonzulátus munkatársai minden felmerülő kérdésben készségesen adtak útbaigazítást, ez által körülbelül 120 ügyfelet szolgált ki.

Fekete Katalin

Kalotaszegi kirándulás csipkebogyó-fesztivállal

Kalotaszeg és csipkebogyó-fesztivál volt az úti célja a székelyhídi kirándulóknak, sebesvári és bánffyhunyadi megállóval.

Kalotaszeg egyik jellegzetes növénye a csipkebokor, mely a falvakat körülölelő domboldalokon szép számban megtalálható. Termése felhasználható gyógytea készítésére, de miután a dér megcsípte, kitűnő lekvár főzhető belőle. Ez adta az ötletet immár tíz évvel ezelőtt a kalotaszeg-királyiaknak a fesztivál megszervezésére.

Sebesvár romjai között

Először Sebesváron álltunk meg. Felkaspokodtunk a régi vár romjaihoz, melyet régen Hunyadvárnak, illetve Kalotaszeg várának is neveztek. Egykori földvára a népvándorlás korában pusztult el. A kőből épült királyi várat az 1241–42-es tatárjárás után IV. Béla király emeltette a Nagyvárad és Kolozsvár közötti fontos kereskedelmi és hadi út védelmére.

A 80 méter hosszú és 20 méter széles erősség bejárata felvonóhíddal védett kapu volt, mely egy hatalmas rondella udvarára nyílt. Az egykori hosszúkás várudvar két oldalán lehettek a lakóépületek, ám ezeknek már a maradványai sem láthatók.

1362-től a királyi hivatali idő alatt a váruralalom jóvedelmét az erdélyi vajda kapta. 1433-ban losonci Bánffy István és László bárók tulajdonába került.

A középkor további századaiban a Bánffy család birtokolta a katonai szempontból egyre kevésbé fontos erősséget. A kitűnő fekvésű várhoz, amely egyben vámhely is volt, birtokok, falvak, legelők, valamint Bánffyhunyadi városa tartozott. Még aranybányák és aranymosó helyek is voltak a várbirtokokon. 1483-ban Báthory István országbíró 500 aranyforintot fizetett csupán azért, hogy ezek használnak fele egy évre az övé lehessen.

A XVI. század közepétől, amikor Erdély állami önállóságához jutott, a vár az erdélyi végvárrendszer tagja lett, ezért jelentősebb mértékben kibővítették. 1660-ban a törökkel vívott vesztes szászfenesi csata után ide menekítették a halálos sebet kapott II. Rákóczi György erdélyi fejedelmet a testőrségét alkotó ónodi lovasok. A török hódoltság idején a vár őrsége akadályozta meg a Kolozsvár irányába induló oszmán rablóportyákat, ezért a szultán 1669-ben követelte, rombolják le a végvárat. Ezt az utasítást azonban I. Apafi Mihály fejedelem pénzzel megváltotta a török Portánál.

1687-ben a Bánffy család emberein kívül még tizenegy fejedelmi zsoldos és egy tüzér is szolgált a falak között. Miután Erdély is a Habsburg császári és királyi ház uralma alá került, Sebesvára is császári zsoldosok vonultak be.

1701-ben – sok végvárral ellentétben – nem robbantották fel. A Rákóczi-szabadságharc idején kis létszámú őrsége ágyúlövés nélkül kaput nyitott Bóné András kuruc fegyvereseinek. 1709-ig volt a kurucok kezén. A szatmári béke után sem rombolták le, ám lakói hamarosan sorsára hagyták a megrongálódott végvárat.

1910-ben Kós Károly felmérte a várat és elkészítette helyreállítási terveit, de csak a kerek öregtoronyt fedték le. A második vi-

lágáború végéig a Bánffy család tulajdonában maradt.

A vár után a faluban működő vízimalmot és ványolót is meglátogattuk. Mindkettő a patak vizét használja. A vízimalom még most is működik. A ványoló tulajdonképpen a mosógép őse. Régen a gyapjú beavatására és a gyapjú- és szövetholmik mosására használták. Ma leginkább szőnyegeket mosnak benne. A nagy kádhoz hasonló fából készült tisztítóban, az örvénylő vízben forogva másfél óra alatt teljesen kitisztul a szőnyeg.

Kalandok Kalotaszegen

Innen már Kalotaszeg királyra siettünk. Először a Rigó család tájházát látogattuk meg. A régi családi házban még látható az eredeti tisztaszoba és a hagyományos festett kalotaszegi bútorok, valamint a festett tányérok, melyek egykor a lány hozományának részét képezték. Itt lehetőségünk volt felpróbálni is a helyi népviseletet.

Tájházlátogatás után megnéztük a népviseletbe öltözött táncosok felvonulását. A szentkirályi fiatalok együtt vonultak fel a testvértelepülések néptáncgyűjtéseivel, mindenki a saját népviseletében.

A néptáncosokat a Szent István térig kísértük, ahol már javában zajlott a csipkebogyó-fesztivál verseny. Minden csapat saját díszes sátra mellett, hagyományos technológiával főzte a lekvárt. Végignéztük, hogy a kalotaszegi népviseletbe öltözött háziasszonyok hogyan várásznak a csipkebogyóból előbb szotyogót, majd izletes lekvárt. Eközben pedig mindenféle csipkebogyólekvárral készült friss házi finomságokkal kínálgatták a nézőket. Amikor elkészült a lekvár, szépen díszített üvegekbe került, és ezt is meg lehetett vásárolni.

Közben a főtér sarkában szabadtéri színpadon folyamatosan váltották egymást a fellépő

felnőtt- és gyermektáncosok, énekesek, népmesemondók. Így a nap további részét a színpad előtt, a vásári forgatagban és a csipkelekvárfőzők sátrai között töltöttük.

Ady Endre vidékünk szülőltje többször járt Szentkirályon, ezért a hársfa mellett, amelyik alatt költőnk sokat időzött és több verset is írt, szobrot állítottak neki. Az udvarban álló óvodában pedig emlékszobát rendeztek be Ady tiszteletére.

Hazaindulás előtt meglátogattuk a település másik tájházát, mely a Püspök panzió udvarán található. A Vincze-Kecskés család régi, 1850-ben épült ingatlanát csinosították ki és abban alakították ki a környék jellegzetes tájházát. A háromhelyiséges múzeumban egy tisztaszoba és egy asztalosműhely látható, a harmadik szobában pedig a festett tányérok kaptak helyet. Az asztaloság és a fafaragás a kalotaszegi férfiak hagyományos mestersége volt.

Bánffyhunyadi kazetták

Útközben hazafelé pedig Kalotaszeg legnagyobb kazettás mennyezetű templomát, a bánffyhunyadi református templomot látogattuk meg, melyet feltehetően a XIII. században építettek. A mai templom helyén 1200 körül épült kisebb templom állt, melyet később bővítettek. Jelenlegi tornyát 1411-ben építették, eredetileg a templomot körülvevő védőfal egyik bástyájának. Szentélyét 1483-ban emelték, késő gótikus stílusban. A tatár betörések után többször javították. Kazettás mennyezete több szakaszban készült. A hajóban található 116 kazetta Felvinci mester munkája 1705-ből. Az 1765-ös földrengés során a szentély boltozata beomlott, helyébe ifjabb Umling Lőrinc és fia Umling János készített 112 táblából álló új, kazettás mennyezetet 1780-ban. Reneszánsz díszítésű kőszószekét Kidei Sipos Dávid készítette a XVIII. században. A szószekét eredetileg Drág falu templomába készítették, ám az egyházi épület lebontását követően 1971-ben Bánffyhunyadi templomába került.

A templomlátogatás után autóbusszal szálltunk és indultunk hazafelé. Késő délután értünk Székelyhídra.

Tiponut Tibor

A fesztivál közönségét néptáncsoportok szórakoztatták

Járjatok méltóan az Úrhoz!

Folytatás az 1. oldalról

Kitüntetett és különleges a helyzetük: hiszen egész életükben Krisztus eszközeiként kell munkálkodniuk. Úgy kell szolgálniuk a gyülekezet tagjait, hogy azok Krisztushoz, a jó pásztorhoz találjanak, aki állandóan gondoskodik a nyájáról. A szolgálóknak tehát a jó Pásztor nevében kell táplálni és vezetni a bárányokat (mint a gyülekezet tagjait). Ez az isteni megbízás különböző feladatokkal jár: a tisztségviselők feladata, hogy a rendszeresen föl-

keressék a gyülekezet tagjait, az ő megbízatásuk a gyülekezet tagjainak vigasztalása, tanítása és rendreutasítása, valamint, hogy mind anyagi, mind lelki szempontból szolgálniuk kell a gyülekezetet.

Az idei tisztújításokat követően, november 1-jén tartottuk Székelyhídon a gondnokok, presbiterek, pótpresbiterek és diakónusok fogadalomtételét. Az igehirdetés alapjául a Kolossébeliekhez írt levél 1,10 verse szolgált, kihangsúlyozva és világossá téve, hogy mit jelent **az Úrhoz méltó-**

an járni (új fordítás szerint: az Úrhoz méltóan élni).

A fogadalomtételt megelőző tanítás alapját ezen Ige második része képezte, mely arra szólította fel az Úrasztalát körülvevőket, hogy **teremjenek gyümölcsöt mindenfajta jó cselekedettel, és növekedjenek Isten ismeretében.**

Az Úr szőlősébe állók Huszár Pál *A presbiter* című könyvét vehették át a lelkipásztortól, valamint egy bibliajelzőt, melyen Keresztelő János ismert vallomása állt: „Neki növekednie kell, nekem pedig kisebbé lennem” (Jn 3,30).

Isten segítsen, hogy így tudjunk vallani és cselekedni mindannyian!

Új dolognak számított a gyülekezet életében, hogy a gondnokok és presbiterek mellett **két diakónus** is „szolgálatba állt”, vállalva, hogy a szegények, betegek és támaszra szoruló felkarolásában segítenek.

A fogadalomtételt követően a székelyhídi református egyházközség **Híd-építők** ifjúsági kórusa szolgált, amely énekek által buzdította a tisztségviselőket a szolgálat hűségese elvégzésére.

Az istentiszteletet követően, szeretetvendégség keretében az egész gyülekezetnek lehetősége volt áldást kérni az új vezetők szolgálatára.

Rákosi Jenő
lelkész-esperes

A Híd-építők szolgálata

Az új presbitérium

- főgondnok: Mészáros János;
- gondnokok: Marczin Imre és Kincses Balázs;
- presbiterek: Balogh Katalin, Bede László, Beke János, Braun Márton, Darabont László, Fele László, Hasznosi Sándor, Kákes Sándor, Kerekes Lajos, Kéri Gáspár, Kovács Károly, Madarász László, Menyhárt Imre, Mikó Adelina, Nagy Attila, ifj. Németh János, Oláh Emil, Pap László, Pálfi József, Peracsényi Judit és Péter-Pakó Andrea;

- pótpresbiterek: id. Boros István, Czapp István, Magyarai Attila és id. Ruszt Kálmán;
- diakónusok: Balázs Mária-Magdolna és Darabont Angéla.

A leköszönő presbitereknek ez úton is hálás szívvel köszönjük hűségese szolgálatait, az új tisztségviselők életére pedig Isten áldását kérjük! „... *eljertek az Úrhoz méltóan, teljes mértékben az Ő tetszésére, és teremjete gyümölcsöt mindenfajta jó cselekedetekkel, és növekedjete Isten ismeretében*” (Kolossé 1,10).

Buli, móka és kacagás volt Aprajafalván

A nagykágyai 1-es számú szakközépiskola kilencedikeseit a székelyhídi munkásklubban szervezett gólyabálon avatták fel október utolsó péntekén.

Előző lapszámainkban beszámoltunk arról, hogy még javában folynak az iskola felújítási munkálatai ezért a diákok a Pongrácz-kastélyban kezdték el az ideai tanévet. Természetesen a szervező tizedik osztályosok figyelmét nem kerülte el ez az élethelyzet és előadásukban, kérdéseikben elkészített videóikban a humor és a jóézés határain belül visszatérő téma volt az épülendő iskola.

Ilyen volt például az első iskolai napot kicsit másként bemutató videó, mely a diákélet napos oldalait, a baráti összetartást, a közösen megélt élményeket volt hivatott bemutatni. A tanév első napján a diákok a kerítésen keresztül kukucskálva keresték egyelőre még nem létező iskolájukat, és meglepetésként élték meg a Pongrácz-kastély sulivá való átalakulását, elnevezve azt a

híres „hatos” épületszámnak.

A gólyabáli hagyományokhoz híven hat kilencedikes diákpár és három gólyatanárpár kellett kiállja a vicces próbatételeket, melyeket természetesen egy szakavatott zsűri (Ostroveanu Ágota aligazgató, Forró Corina, Ioana Vana, Balla Frigyes tanárok és a tavalyi év győztes gólyapárja, Kiss Boglárka és Egeresi Imre) osztályozott.

Az izgalmak oldásaként még a versenyszámok előtt „buli volt Aprajafalván”. A Sas Enikő magyar szakos tanárnő felkészítésében vidám, frappáns, humoros, jól kidolgozott és szuper jelmezekben előadott jeleneteket nevetgettek tanárok és diákok egyaránt.

A kilencedik A és B osztályok csapathimnusz elnevelésével és osztályzászlókkal felvértezve vágtak neki a próbatételeknek. A gólyák általános műveltségi kérdései mellett természete-

sen vicces aktualitásokról is érdeklődtek a szervezők, de volt fülhallgatós zenei ismereteket felmérő próba, egy perc és nyersz, valamint táncos és ügyességi vetélkedő is. A újoncok kitartóan állták a próbákat és mindent bevettve harcoltak a gólyakirálypár címért. Am ez csak egy párosnak lehetett a kiváltsága. A zsűri döntése alapján ennek a címnek az ideai tanévben Sziki Jonathán és Martin Krisztina örülhetett.

A gólyatanárok (Karancsi Béla, Lazar Gabriela, Cristina Boda, Szabó-Hais Péter, Sorina Muntean, Adrian Kosa) sem bújhattak ki a feladatok alól az activity mellett, nekik is válaszolniuk kellett az iskolai általános műveltségi kérdésekre, valamint a kijelölt táncparketten megcsillogtatták ritmusérzéküket és táncismereiteiket is.

Martin Krisztina és Sziki Jonathán

Mindenképpen elismerés illeti a nagykágyai szakközépiskola vezetését és tanárait, hogy a megváltozott iskolai körülményekhez maximálisan alkalmazkodva igyekeznek tanítani, ne-

velni vigyázva arra, hogy a diákok ugyanolyan oktatásban és iskolai élményekben részesülhessenek, mint az építkezés előtt.

A rendezvény végén Karancsi Béla igazgató elmondta diákjainak, hogy mindig minden körülmények között számíthatnak osztályfőnökeikre, tanáraikra, az iskola vezetésére, hogy bármikor bármilyen probléma felmerülésekor bátran kérhetik segítségüket.

Mondják, hogy a barátokat a bajban ismered meg, azt hiszem, hogy a nagykágyai szakiskola vezetősége, tanárai és diákjai e megváltozott helyzetben még inkább összetartanak, igyekeznek minden helyzetből a maximumot kihozni és elmondhatom, hogy irigylésre méltó a tanári kar tagjainak egymáshoz való viszonyulása: segítik, támogatják egymást s nem restek köszönetüket kifejezni akár egy egymásnak átnyújtott virágcsokorral. Így volt ez a mostani ünnepség végén is.

Fehéte Katalin

Karancsi Béla igazgató sem maradt ki a mókából

A vonat nem vár...

Épül, szépül a város

Örülünk az apró megvalósításoknak

Aki azt állítja, hogy semmi sem mocsan városunkban, az vagy csukott szemmel jár, vagy ki sem dugja az orrát otthonából.

Az elmúlt egy hónapban figyelemreméltó tevékenységek folytak annak érdekében, hogy rendezettebb, szebb, tisztább lehessen városunk és városközpontunk.

Az önkormányzat munkatársai sokat szorgoskodtak a központi szeméttárolók körül, ugyanis a tömbházlakásokhoz tartozó kukákat kerítették be. Az így kialakított zárt tér megakadályozza, hogy a szél messze repítse a papír- és nejlonthulladékokat, és a konyhai maradványok után sóvárgó kóbor kutyák sem szórhatják szanaszét a kidobott szemetet.

Az önkormányzat erőgépe elengedte és kavicsal borította be a kukák környékét. A kavicsból jutott a Zólyomi Dávid utcára, valamint az óvoda és a hitelbank környékére is. Ennek köszönhetően újabb sármentes parkolóhelyek keletkeztek, melyek főleg piaci napokon lesznek majd nagyon hasznosak.

Ha már a piacnál tartunk, az önkormányzat építőipari cégének munkatársai több hete a központban dolgoznak. A polgármesteri hivataltól indulva kezdték a térkö-

vezést. Mint ahogy sok más, ez a munka sem megy egyik napról a másikra, s minden biztonnal a tél, a nagy hideg beállta előtt kellene fejezni. Ezért nem is értem a piac felé, vagy a piacról hazafelé haladó lakosság mormogását és felháborodását, mi szerint „miért éppen ma kell ezt csinálni”? Hát kérem én. Nekünk már

semmi sem jó? Az sem, ha dolgoznak az emberek, hogy szebb legyen a környezet?

Következő héten is nyitott füllel járom a helyi piacot. Bár a munkások még most is szorgalmasan rakják a járdaköveket, már a bejárat előtt pozitív élményben van részem. „Milyen jó, hogy szélesebb lett a híd!” –

hangzik. „Már rég meg kellett volna csinálni!” – folytatódik.

Tisztelt polgáraink, arra kérem Önöket, hogy próbáljanak meg örülni életünk apró megvalósulásainak. Ne nézzük mindig a pohár üres felét, hanem értékeljük azt amink van. Higgyék el, szebb lesz az életünk, ha megpróbáljuk pozitívan látni a világot, s benne a mi kedves otthonunkat Székelyhíd városát.

Fehete Katalin

Vandalizmus az új városi parkban

Ezer lej jutalom a nyomravezetőnek!

Valaki vagy valakik nagyon nincsenek kibékülve az új városi parkkal! Mindenáron itt akarják bizonyítani, hogy milyen „erős” és milyen „vagány” emberek!

Eddigi „hóstitetteknek” hol a játszótéri elemek, hol a padok, hol a kihelyezett kukák látták kárát. A legújabb mánia, hogy a parki lámpák buráit és égőit lövik szét parittyával. Mindenki díjazza, ha valaki versenyszerűen sportol és szép eredményeket ér el – de a céllövészetet nem egy közösség számára kialakított park kárára kell gyakorolni! Az egyelőre ismeretlen tettes vagy tettesek az éjszaka leple alatt több alkalommal is parittyáztak a parkban, jelentős anyagi kárt okozva városunk közösségének.

Ezért a polgármesteri hivatal ismeretlen tettes elleni feljelentést tett a helyi a rendőrségen. S hogy a vandál tett mindenképpen elnyerje méltó büntetését, ezért a hivatal 1000 lej pénzzutalmat ajánl fel a nyomravezetőnek, amennyiben használható, érdemi információval tud szolgálni az elkövetővel vagy elkövetőkkel kapcsolatban. Bármilyen használható információt várunk a polgármesteri hivatalban.

Az egész város számára szűgyen, hogy ilyen emberek járjalnak közöttünk, akik szándékosan, rendszeresen rongálják közös tulajdonunkat!

Arra kérünk minden jóérezésű polgárt, hogy ha hasonló esetet lát, jelentse a rendőrségen vagy a polgármesteri hivatalban. Nagyon sok helyi lakos várta, hogy végre elkészüljön az új park, ahol lehetőségük van, pihenni, kikapcsolódni, üldögélni vagy éppen sétálgatni. A város annyi pénzből gazdálkodhat, amennyit a költségvetés enged. Az önkormányzat munkatársai igyekeznek folyamatosan karbantartani és szépíteni a parkot.

Az értelmetlen rombolás mindenkinek csak árt! Az utcán járva már több lakostól hallottuk, hogy mennyire elkésereíti őket, hogy ilyen pusztítást kell lássanak kedvelt parkjukban.

Mi ezúton is köszönjük minden jóérezésű embernek, hogy vigyáznak városunk javaira és közös környezetünkre!

F. K., T. T.

A szétparittyázott lámpabúrák egyike

Fotó: Tiponut Tibor

Közúti traktorvezető tanfolyam

Az agrárkamara és a Ges Autós Iskola közösen közúti traktorvezető (rutier) tanfolyamot szervez Székelyhídon. Az egy hónapos tanfolyam ára 1400 lej. Aki sikeres vizsgát tesz, az vezethet trak-

tort két pótkocsival vagy anélkül közúton. Érdeklődni Antal Ioan memőknél lehet személyesen vagy a 0723-165268-as telefonszámon. A tanfolyam kezdésének időpontja a jelentkezők számának függvényében alakul.

Eredményes lomtalanítás Székelyhíd városában

Őszi lomtalanítási akciót szervezett Székelyhídon és a hozzá tartozó településeken a városi önkormányzat az AVE Bihor hulladék szállító céggel közösen. Az akció keretében lehetőség volt megválni a háztartásokban keletkezett nagydarabos hulladékoktól, lomoktól, építési törmeléktől, leselejtezett autógumiktól, illetve zöldhulladéktól. Minden településen a megadott napon 8–10 óra között kellett kitenni az elszállítandó lomokat.

A lomtalanítási akcióval együtt az önkormányzat szelektív hulladékgyűjtést is szervezett. A szelektíven gyűjtött fehér és színes üveget, papírt, műanyagot, fém dobozt, italos kartondobozt is begyűjtötte és elszállította az AVE Bihor cég.

Október 3-án egyszerre két helyszínen, Csokalyon és Nagykágyán volt lomtalanítás. Ez az akció is eredményes volt! Csokalyon körülbelül nyolc, Nagykágyán kilenc köbméter lom gyűlt össze, amit a hulladék szállító cég székelyhídi kirendeltsége elszállított.

Október 24-én Hegyközszentmiklóson volt lomtalanítás. A szentmiklósiak kitétek magukért. Minden várakozást felülmúlva, 21 köbméter lom gyűlt össze.

Utoljára Székelyhídon tartottak lomtalanítást november 7-én. Ezen az akción rekord mennyiségű lom és szelektív hulladék gyűlt össze. Az AVE Bihor cég tíz pótkocsnyi lomot, építési törmelékot, autógumit, zöldhulla-

Zöldhulladékokat és építkezési törmelékot is elszállítottak

Szeptember 12-én Érolasziban zajlott le az első lomtalanítási akció. Annak ellenére, hogy végig esett az eső, több mint hat köbméter nagydarabos lomot és autógumit helyezett ki a lakosság. Ezen kívül jelentős mennyiségű szelektív hulladékot, üveget, flakont (pillepalack), kartont és műanyagot is sikerült összegyűjteni.

A következő szombaton került sor a lomtalanításra Érköbölkúton. Az akció itt is sikeres volt! Bő hét köbméter lom került fel a szállítójárműre.

dékokat gyűjtött össze Székelyhídon. Jól sikerült az akciónak az a része is, hogy aki nem tudta az udvaráról kihozni a lomokat, törmelékot, azoknak segített az önkormányzat.

Szelektív hulladékot összesen 40 köbmétert sikerült összegyűjteni.

A lomtalanítás eredményessége a lakosság pozitív hozzáállásának köszönhető és nagyon jól jelzi, hogy szükség van hasonló akciókra.

Tiponut Tibor

Aszálykárosultak kártérítése

Azok a termelők, akiket az idei aszály miatt anyagi kár ért, a 2015/45. számú sürgősségi kormányrendelet alapján kárenyhítő anyagi segítséget kérhetnek az államtól.

Az anyagi segítséget kérvényezhetik azok a magánszemélyek, akik östermelői igazolvánnyal vagy bizonyítvánnyal rendelkeznek, hivatásos engedélyű magánszemélyek (pfa), egyéni vagy családi kisvállalkozók, jogi személyiséggel rendelkező mezőgazdasági termelők vagy egyesületek.

A támogatást azok a termelők kérelmezhetik, akik be vannak jegyezve az egyedi azonosító regiszterbe (RUI), be vannak iratkozva a Mezőgazdasági Kifizetési Ügynökséghez (APIA), rendelkeznek hivatalos kárfelmérő jegyzőkönyvvel (proces verbal de constatare).

A támogatás igényléséhez a következő iratok szükségesek: személyazonossági igazolvány, kereskedelmi kamarai igazolás vagy olyan igazolás, aminek alapján végzi a tevékenységét, hivatalos kárfelmérő jegyzőkönyv, igazolás meglévő bankszámláról. Magánszemélyeknek a Kincstárnál kell számlát nyitniuk.

Az iratcsomóba az iratok másolatát kell tenni, de vinni kell az eredeti példányokat is a hitelesség ellenőrzése végett. A támogatás típuskérvénnyel igényelhető, melyet a székelyhídi polgármesteri hivatal iratmásolójában lehet kitölteni. A kész iratcsomókat a Mezőgazdasági Kifizetési Ügynökséghez (APIA) kell letenni.

A kérvények letételének határideje: **2015. december 2.**

Kitüntetés a szolgálatért

Mindszenty-émlékérmeket kapott Kovács Ágnes és a Székelyhídi Gyermekek Jézus Otthon

Kovács Ágnes és az általa vezetett Székelyhídi Gyermekek Jézus Otthon, Kovács Gergely okleveles posztulátor, a magyarországi Mindszenty Társaság képviselője és P. Utasi Jenő, a délvidéki tóthfalusi és oromi katolikus egyházaköztség plébánosa kapta idén a Mindszenty-émlékérmeket.

Kovács Ágnes (képünkön) november 4-én a budapesti parlamentben, ünnepélyes keretek között vehette át a kitüntetést Lezsák Sándortól, az Országgyűlés alelnökétől.

Lezsák Sándor – aki egyben a Mindszenty Társaság elnöke is – az ünnepségen köszöntőjében azt mondta, az Európát ért migránsáradat olyan veszélyt tudatott el, amely szerte Európában a keresztény közösségeket joggal foglalkoztatja, és keresik a cselekvés lehetőségét.

Annak a meggyőződésének adott hangot, hogy csak keresztény alapelvekben erős nemzet képes olyan cselekvési programot magáénak tudni, amely alkalmas arra, hogy szolgálja a keresztény Magyarország és a keresztény Európa jövőjét. Az Or-

szággyűlés alelnöke a 2004-ben megalakult Mindszenty Társaságról azt mondta: céljuk Mindszenty József életművét a keresztény nemzet szolgálatába állítani és hozzájárulni ahhoz, hogy ezáltal erkölcsben és lélekben is erősödjön a nemzet.

Mindszenty József

1892-ben született, eredeti neve Pehm József. Zala megyei plébánossága után 1944-ben nevezte ki XII. Piusz pápa veszprémi püspökké, röviddel ezután a nyilas kormány bebörtönözte. Esztergomi érsek és Magyarország prímása 1945-ben lett, bíborosi rangot 1946-ban kapott. Koholt vádak alapján 1948 karácsonyán bebörtönözték, 1949-ben életfogytiglani börtönre ítélték. Az 1956-os forradalom alatt kiszabadították, a szabadságharc leverése után az Egyesült Államok budapesti nagykövetségére menekült, onnan 1971-ben hagyhatta el az országot és költözhetett Bécsbe, ott halt meg 1975-ben. Végakarata szerint az ausztriai Mariazellben temették el. A rendszerváltáskor, 1990-ben rehabilitálták, 1991-ben pedig ünnepélyes keretek között helyezték örök nyugalomra Esztergomban.

Az emlékérmek átadása után az ünnepség résztvevői megkoszorúzták az egykori bíboros, hercegprímás, esztergomi érsek emléktábláját az Országházban.

Az emlékérem átadási ünnepségére Kovács Ágnes családja, Székelyhíd város polgármestere, valamint barátai és a Gyerme-

Jézus-otthon állandó támogatóinak kíséretében érkezett.

Minden elismerésünk, Ágnes! Köszönjük a Jóistennek, hogy utad Székelyhídra vezette, s arra kérjük, hogy továbbra is erőben, egészségben tartson meg közöttünk, hogy minden megáldott terved valóra tudj váltani.

Er hangja

Reformáció ünnepe és emléktáblaavatás Hegyközszentmiklóson

Istentiszteletre szoltak a harangok október 31-én a hegyközszentmiklósi református templomban. Különleges alkalom volt ez mindannyiunk számára, hisz az istentiszteletet egy régi kedves hegyközszentmiklósi lelkipásztorunk, Makay Lehel György hirdette. Van úgy az emberrel, hogy megdobban a szíve, amikor egy kedves, régen látott ismerőssel találkozik, azt hiszem, ezt éreztük mi ezen a verőfényes szombati napon. Az istentisztelet kezdetén köszöntötte a híveket. Elmondta, most jobban igazul, mint az első alkalommal, mikor bemutatkozni jött kis falunkba, pedig akkor az egy igen fontos esemény volt számára. A felolvasott alapige a Máté evangéliumából szolt: a nyolc boldogság (Mt 5,3-12), azaz a makarizmák, melyeket összehasonlított a Lukács-evangéliumában is megtalálhatókkal (Lk 6,20-23). A beszéd központi kérdése: kik a boldogok? A lelki szegények, akik sírnak, a tiszta szívűek, akik éheznek és szomjaznak az igazságot, az irgalmasok, béketeremtők... A boldogmondások Jézus emberképét mutatják. E szerint az emberkép szerint pedig az ember életének célja a boldogság. A Bibliában az boldog, aki Isten szemével nézve boldog. Az ember boldogságának oka pedig az, hogy jó úton van Istentől rendelt célja, az üdvösség felé. A lelkész prédikációjában beszélt az előreformátorok életéről, munkájáról, Luther Mártonról, aki szembehelyezkedett a korabeli felfogással, ta-

nításában elutasította a bűnbocsátó cédulák árusítását, elítélte az ezekkel való visszaéléseket, elítélte a bűnök pénzzel való megváltását. Luther Márton egyik legfontosabb tétele az volt, hogy az ember nem cselekedetek, érdemek, hanem egyedül Jézus Krisztusba vetett hite által üdvözülhet Isten kegyelméből. Kimondta, hogy a *Szentírás* az egyedüli forrás, amely mindenki felett áll. A reformáció emléknapján elhangzott prédikáció arról is szolt, hogy mit jelent október 31-e, ugyanis 1517-ben e napon tüzte ki Luther Márton a wittenbergi vártemplom kapujára 95 tételét, ezzel elindította a reformációt, mely hamar elterjedt, de sokan szenvedtek a tiszta ige hirdetéséért.

A vendég lelkipásztor felelevenítette a Hegyközszentmiklóson töltött éveket, hogy azokban a nehéz időkben, ezelőtt harminc évvel, a gyülekezet, a lelkész és a gondnok Hasznosi Imre vezetésével felépítette a háromszintes parókiát. Volt nap, mikor a kőműves csapat mellett ötvenen is dolgoztak a lelkész elmondása szerint.

Az istentisztelet végén mozgó úrvacsoraosztás következett a helyi lelkipásztor, Árus László Csongor és Makay Lehel tiszteletes közreműködésével, majd ezt követte a parókia homlokzatára felhelyezett emléktábla avatása és megáldása. „Nélkülem semmit sem cselekedhettek” (Jn 15,5) – mondja Jézus.

Béres Angéla

Az emléktábla avatására sokan kivonultak a parókia udvarára

Támogatás a magyar iskolakezdőknek

Kövári Krisztián

A szerződés kitöltése után a kisdíjakok átvevették a támogatást

A Rákóczi Szövetség oktatási és nevelési ösztöndíj programja idén összesen 5800 diákot érint. Így a szervezet munkatársai 3550 felvidéki, 1800 partiumi, Bihar megyei, temesvári és Dés környéki, 100 kárpátaljai, 350 délvidéki iskolakezdőt segítenek, eljutva mintegy kétszáz helyszínre, ahol ünnepélyes keretek között nyújtják át a támogatást.

Az ösztöndíjprogram Partiumban 2012-ben indult kísérleti jelleggel Nagyváradra, majd következő évben már sikerült egész Bihar megyére kiterjeszteni, s mára már Temesvár és Dés iskolakezdői is részesülhetnek a támogatásban. Célja, hogy ráirányítsa a magyar szülők figyelmét a magyar iskolaválasztás fontosságára, az ott megszerezhető többlettudás lehetőségére, valamint a magyar közösség megmaradására. Partiumban az idén kb. 1300 nulladikos kisdíjak kezdte el tanulmányait, ennyien részesülhetnek a Rákóczi Szövetség pénzbeli juttatásában.

A beiratkozási ösztöndíjprogram két lépcsőből áll, az első egy tavasz környékén megkapott iskolakezdési csomag, amelyben iskolai tanszereket, füzeteket és

írószereket kaptak a gyermekek. A második lépcső pedig a pénzbeli juttatás.

A Rákóczi Szövetség munkatársai november 10-én érkeztek a székelyhídi Petőfi Sándor Elméleti Líceumba, hogy az itt várakozó több, mint száz nulladikos gyermek szülői a támogatási szerződés megkötése után átvehessék a személyenkénti tízezer forintot.

Dr. Bajkó Ervin Antal jogász, a Rákóczi Szövetség szervezeti munkatársa elmondta, hogy az elmúlt néhány évben mindenképpen eredményesnek mondható a program, hisz a résztvevő térségekben sikerült megállítani az asszimiláció folyamatát és a magyar iskolakezdő gyermekek létszámának csökkenését is.

A beiratkozási ösztöndíjprogram mögött nagyszabású társadalmi összefogás jött létre. A támogatók között több száz magyarországi önkormányzat, civilek, közéleti személyiségek és cégek sorakoztak fel. Ők azok, akik adományaik révén előteremtik azt az anyagi háttérrel, amelyből a tanulmányaikat kezdő kisdíjak részesülnek.

Fekete Katalin

Eseménydús Petőfi/7 volt a suliban

A diákok előadásában Petőfi megzenésített versei csendültek fel

Tudjuk ugyan, hogy a hetes az egyik legismertebb mesei szám, az azonban nagyon is valóság, hogy idén lett hétéves a Petőfi Hét, azaz a székelyhídi Petőfi Sándor Elméleti Líceum novemberi rendezvénysorozata. A program 2009-es elindításakor az alapötletet – tehát, hogy a Petőfi Hétet mindig novemberben szervezik az iskola tanárai és diáktanácsa – az adta, hogy 1843-ban Petőfi Sándor novemberben járt – még vándorszínészként – Székelyhídon. A Petőfi Hét nemcsak a névadó költőről szól (bár idén hangsúlyosab-

ban volt jelen, mint a korábbi években), hanem magáról a középiskoláról: minden évben megmutatni egy szeletét annak, hogy mivel foglalkoznak a szó szorosabb értelmében vett tanórák mellett, milyen értékeket tudnak felmutatni. És éppen emiatt olyan sokszínű a Petőfi Hét, amilyen. A programot idén is támogatta a Communitas Alapítvány, amelynek a szervezők ezúton is köszönetüket fejezik ki.

A november 9–13. között lezajlott programsorozat egyik legszínvonalasabb rendezvénye az Orosz Otília tanárnő által

bibliakiállítás tett teljessé. A magyar katedra idén is több programmal képviseltette magát, szerdán állatmesemondó-versenyt szerveztek az V–VIII. osztályosok számára, pénteken pedig a János vitézzel kapcsolatos ismereteikről és leleményességükről tehettek bizonyosságot a VI–VIII. osztályosok. Árus Tünde rajztanárnő vezetésével Petőfi-verseket lehetett illusztrálni, a Borsos Mária tanárnő vezetett tevékenységen pedig a költő tájleíró versei kapcsán készültek különböző madarak. De nemcsak a költészetről szólt az

Régi Bibliák az iskola előcsarnokában

összeállított, a költő megzenésített verseiből álló előadás volt, amelyet a Nemes Irma valóstánárnő által létrehozott, az iskola előcsarnokában berendezett pillepalackkupakból Petőfi-portrét raknak ki Árus Tünde és Karancsi Kinga tanárnők vezetésével a türelmesebbek), de ezt a programot is nyugodt szívvel a Petőfi Héthez sorolhatjuk.

A Petőfi-szobor megkoszorúzását, mint az esemény záróakkordját idén egy szomorú aktualitású mozzanat követte: az iskola mintegy felszáz résztvevője rótta le kegyeletét a közelmúltbeli bukaresti tűzvész áldozatainak emléke előtt, miközben Rákosi Jenő református esperes mondott rövid imádságot.

Ér hangja

A sokszínű gyermek

Héri Brigitta debreceni gyermekrehabilitációs szakgyógytornász, mozgásterapeuta volt a Székelyhídi Baba-Mama Kör vendégelőadója november 7-én. Az ő vezetésével körültekintően átgondolhattuk gyermekeink képességstruktúráját, erősségeit, és megismerhettük azt a módszert, amelynek segítségével szülőként megállapíthatjuk, melyek gyermekeink kiemelt, fejlesztésre érett képességei.

A tehetség felismerése

Az anyukák a képességtárból választották ki, gyermekeik azon képességeit, amelyekben kiemelkedők. Következő lépésben a kiválasztott képességek mellé eszközt, tevékenységeket (esetleg intézményt) társítottak.

Például a zenei tehetség mutatkozik azon gyerekek esetében, akik könnyedén megtanulják az énekeket, mondókákat és azokat szépen, tisztán képesek visszaénekelni. Az ő esetükben érdemes kiaknázni képességeiket és a későbbiekben a lehetőségeket kihasználva hangszereken való játékokra taníttatni őket.

Gyakran nehéz eldönteni, hogy a sok mindenben ügyes gyermeket milyen úton vezetessük tovább. Mit tegyünk, ha gyermekünknek jó a ritmusérzéke, hallá-

sa, szépen énekel, mellette az előzőekkel együtt matematikai tehetsége is megmutatkozik, ráadásul kreatív, jó előadó és ügyes tornász is? A szakember azt tanácsolta, hogy figyeljük meg gyermekünk viselkedését tevékenykedés közben. Álljunk mellette és motiváljuk. Nézzük meg, hogy melyik tevékenység okoz a legnagyobb örömet neki, melyikben a legkitartóbb. Próbáljunk ki többféle tevékenységet és bízzuk a gyermekekre a választást. A tehetségek kibontakozásához ugyanis elengedhetetlen a motiváltság és a kitartás. Ha például a hegedülés nem okoz örömet, viszont a gitározásban vagy a matematikai feladatok megoldásában, esetleg bűvös kocka kirakásában örömet lel a gyermek, akkor abban segítsük és támogassuk őt.

A tehetség gondozása

A tehetség potenciát, lehetőséget, ígéretet, reményt esélyt jelent valamelyik emberi tevékenység körében olyan kiemelkedő teljesítményre, amely társadalmilag hasznos, és amely meglehetősen egyszerűen, örömmel jár elérése számára.

Fontos, hogy a szülők tisztában legyenek a lehetőségekkel ahhoz, hogy kihasználhassák őket gyermekeik javára. Szülői felelősség a sport-, a zenei, a kézművestehetségek, a kiemelten magas intellektuális képességekkel rendelkező gyermekek számára megtalálni a szükségleteikhez

igazodó tevékenységeket. Az információ kulcsfontosságú.

Székelyhídon gyermek focicsapat, karatecsapat, szivacskezilabda-csapat, gyermektáncsoportok, néptáncsoport működik. A környéken lehetőség van lovaglásra, úszásra, egyházaknál vagy zenepedagógusoknál zenetanulásra. Az iskolában különböző szakkörök működnek, a helyi tévénél filmkészítő kreatív csoportok munkájába kapcsolódhatnak be a gyermekek. Nyaranta képzőművészeti, kézműves-, nyelvi táborok kínálják programjaikat.

A baba-mama körben ezeket az információkat megosztjuk egymással és szívesen továbbadjuk azt az érdeklődőknek minden szombaton 10 órától a múzeum épületében.

Teendők kisgyermekkorban

Az anyukák körében felmerült a kérdés, hogy hány éves kortól érdemes kipróbálni a lovaglást, úszást, zenetanulást.

A konkrét kérdésekre Héri Brigitta konkrét válaszokat adott. Megtudhattuk tőle például, hogy általában ötéves kor fölött javasolják a szakemberek az úszást tanulást. Mielőtt eldöntenénk, hogy valamire beiratjuk gyermekünket, minden esetben vegyük figyelembe a gyermek fizikai, idegrendszeri érettségének fokát. A fizikai érettség alatt azt értjük, hogy egy óvodás korú

gyermeket nem lehet megtanítani zongorázni, mert még kicsi a keze.

Mindannyian tudjuk, hogy a kisgyermek fejlődésének kulcsa a sok szabad, változatos mozgás, a játék, a ritmikus mozgásformák (hinta, ugrálás stb.), a sok mese, a ritmusbeszéd (mondókák, versek), gyermekdalok, a világ megismerése. Ezekre a nagymozgásos tapasztalatokra épülnek a finommozgások, mint az írás, a kézügyesség (írás-készség, kézműveskedés, hangszerhasználat, jövőbeli mestereknél szerszámhasználat képessége). Ezekre a tapasztalatokra épül az olvasás készsége is. Szinte hihetetlen, hogy ennyire egyszerű, de a kisgyermekkor mozgás a későbbi intellektuális sikereknek is megalapozója. A mozgáskészség kialakulása, fejlődése idegrendszeri és fizikai adottságokon múlik. Így – ha korábbi életszakaszra tekintünk vissza – a mozgásfejlődésnek fontos része a csecsemőkori hasról-hátra, hátról-hasra fordulás, kúszás, járástanulás. Tudjuk-e szülőkként, hogy egyik-másik mozgásfejlődési szakasz (például a kúszásnak) az elmaradása jelezheti az idegrendszeri és mozgáskészség fejlődését, amely aztán, dominóelv alapján befolyásolja a gyermek teljes képességstruktúráját?

A gyermek harmonikus fejlődését sokféle módon segíthetjük. Az idegrendszer érése és a moz-

gásra alapozva született egy Tervezett Szenzomotoros Tréning (TSMT) elnevezésű módszer. Mivel a meghívott szakember TSMT-tréner, erről is megkérdeztük. A szenzomotoros tréning olyan speciális torna, amelyben mozgásos feladatok által serkenthető az értelmi és szociális funkciók érése. A tréning alkalmazását megelőzi egy átfogó, mozgás-megfigyeléssel történő vizsgálat. A vizsgálatot követő személyre szabott terápia pedig egy szakember által összeállított tervezett feladatsor, melyet a szülő otthon gyakorol a gyermekével a megadott formában, meghatározott időn át (néhány hét, hónap).

A baba-mama kör anyukái úgy érezték, hogy jó volna, ha gyermekeiket felmérné egy szakember, hogy ha fejlesztésre van szükségük, akkor még idejében tudjunk róla. „Nem mindig vesszük észre, ha gond van, meg előfordul, hogy nem is akarjuk – mondták –, de nem is tudjuk, mire kéne figyelni. Ezek a mozgásterápiák tényleg csodákat tesznek” – mondta az egyik édesanya, aki sajnos ezt már tapasztalatból tudja.

Köszönjük Héri Brigittának, hogy eljött hozzánk és vállalta, hogy visszajön megvizsgálni kicsi gyermekeinket, ezáltal segítve őket sokszínűségükben, képességeik és tehetségük későbbi kibontakozásában.

Palczest Judit, baba-mama csoportvezető

Maratoni tanácsülés

Főként különböző szabályzatok elfogadásával foglalkozott a székelyhídi önkormányzat egyik leghosszabb, október 29-én tartott tanácsülésén.

A Béres Attila tanácsos vezette maratoni tanácsülésnek – melyen mind a 17 önkormányzati tanácsos jelen volt – összesen tizenhárom napirendi pontja volt.

Mindjárt az első napirendi pont, a város területén zajló kereskedelmi tevékenység szabályzatának elfogadása hosszú vitát generált. Kiderült azonban, hogy a szabályzatot Románia törvényei szerint kellett összeállítani, így azon nem lehet sarkalatos módosításokat eszközölni. A tanácsosok többsége végül két kisebb módosítással elfogadta a határozattervezetet. A két módosítás annyira volt, hogy a cégek az évente fizetendő 10 lejes látmozási díj mellett a cég bejegyzéskor fizessenek 10 lej bejegyzési díjat, illetve hogy a szabályzatból automatikusan kapjon egy példányt minden cég.

Másodikként a városi köztisztasági szolgáltatás szabályzata került napirendre, melyet a 2015-ben kiadott 82. kormányrendelet alapján állítottak össze. A tanácsosok több kérdést is feltek a szelektív hulladékgyűjtés megvalósíthatóságával kapcsolatban. A kérdésre, hogy drágul-e a lakosság számára a hulladék elszállítása az új kormányrendelet miatt, mely külön szabályozza a szelektív gyűjtést, a válasz az volt, hogy drágul, de még nem lehet tudni, hogy mennyivel. Ezt a napirendi pontot módosítás nélkül szavazta meg a tanácsosok többsége.

A következő három napirendi pontot a tanácsosok vita nélkül hagyták jóvá: a költségvetés-kiegészítést, a kágyai iskola felújításához még szükséges pénzalapok

befoglalását a 2016-os költségvetésbe, illetve új alkalmazottak felvételének tervét a szabad önkormányzati munkahelyekre. A hatodik napirendi pont egy terület közvetlen koncesszióba adása volt. Ezt nem szavazták meg a tanácsosok.

Ezt követően egyhangúan elfogadták a négy új szociális központ működtetési szabályzatát és a Diakónia Alapítvánnyal kötendő szerződést. A Diakónia Alapítványnak megvan minden engedélye és megfelelő gyakorlata, hogy a legmagasabb szintű szociális szolgáltatásokat nyújtson új nappali központokban. Gyorsan és egyhangúlag döntöttek a város címeréről is.

A kilencedik pontnál Csuka József alpolgármester előterjesztette, hogy egy bérlő alacsonyabb áron, de tíz évre bérelné az inkubátorház jelentő részét. Miután tisztá-

zódott, hogy a bérleti díj csökkentése nem ütközik törvénybe, a tanácsosok egyhangúan megszavazták a határozatot.

A tizedik napirendi pont egy 51 négyzetméteres terület eladása volt. Ez a napirend 15 igen szavazattal ment át.

Tizenegyedikként a tanácsosok egyhangúlag elfogadták, hogy egy terület Érköbölktől tulajdonából kerüljön át Székelyhíd város köztulajdonába.

A tizenkettedik napirendi pont a székelyhídi piac vezetési struktúrájának módosítása és a piackezelőség alapszabályzatának módosítása volt. A piac működését jelentősen befolyásoló módosításokra egy 2014-ben megjelent törvény kötelezi a fenntartót.

A tizenharmadik, utolsó napirendi pont igényelte a legtöbb időt a tanácsosoktól. Ez a városi piac új működési szabályzatának tárgyalása és elfogadása volt. Az új működési szabályzatot a tanácsosok pontról pontra elemezték és tárgyalták, kitérve az asztalok termékek szerinti leosztására, a piac befogadóképességére, a parkolási lehetőségekre, a piac tisztántartására, az árusok, valamint a piac kezelőjének jogaira és kötelességeire, a piacon tilos tevékenységekre.

Fehete Katalin

Kisebbségi módosításokkal a tanácsosok egyhangúan elfogadták a szabályzatot. Mivel a tanácsülésen több szabályzatot is tárgyaltak és elfogadtak, a tanácsosok megegyeztek, hogy amennyiben szükséges, a szabályzatokra bármelyik következő tanácsülésen vissza lehet térni és módosítani.

A piac működési szabályzatát lapszámban részletesen is ismertetjük.

Tiponut Tibor

A mezőgazdasági eredetű élelmiszerpiac működési szabályzata

A piac kezelője Székelyhíd városa.

Az élelmiszerpiac egy állandó piac, melynek sajátossága a mezőgazdasági eredetű élelmiszerek, zöldség, gyümölcs, tej és tejtermékek, hús és hústermékek, tojás, méz és méhészeti termékek, tartósított élelmiszerek, hal, élő- és művirág, magok, gabonafélék, illetve kisüzemi vagy kézműves háztartási cikkek, valamint egyes nem élelmiszer jellegű szükségleti cikkek árusítása.

A szektor: a piaci asztalok legtöbb 40%-a – az őstermelők részére;

B szektor: a piaci asztalok 25%-a – bejegyzett magánszemélyek és családi vállalkozások részére;

C szektor: a piaci asztalok 25%-a – kereskedelmi egységek részére;

D szektor: a piaci asztalok 10%-a – a virágkereskedelem számára.

1. A piaci árusok jogai:

1. Szabadon dönthetnek az általuk kínált termékek optimális áráról.
2. Szabadon használhatják a piac üzemeltetője által biztosított valamennyi szolgáltatást.
3. Joguk van informálódni a piac működési idejéről és órarendjéről.

2. A piaci árusok kötelességei:

1. Kötelesek kifüggeszteni az eladásra szánt termékek árát a törvény által meghatározott módon.
2. Kötelesek betartani a termékek értékesítését szabályozó törvényeket.
3. Kötelesek évente hitelesíteni a mérőeszközeiket.
4. A piacon csak ellenőrzött és hitelesített mérlegeket használhatnak.
5. Az eladásra szánt termékek nevét, az árusító cég vagy családi vállalkozás nevét

kötelesek jól látható helyen, le nem törölhető, jól olvasható betűkkel feltüntetni.

6. Az elárusítóhelyet és környékét kötelesek folyamatosan tisztán tartani, a szemetet kötelesek az arra kijelölt szeméttároló helyre szállítani valahányszor szükséges.

7. Az árút csak az arra kijelölt eladási helyen állíthatják ki.

8. Menet közben tilos árusítani.

9. A piac nyitása előtt és zárása után tilos árusítani.

10. Nem árusíthatnak romlott vagy sérült árút.

11. A piac nyitvatartási ideje naponta 500–1500 óra között van.

12. Az árusok kötelesek a bérelt javak és eszközök állagát megőrizni, azokat rendeltetésszerűen használni.

13. Az árusok öltözéke legyen megfelelő, a kommunikációban használjanak egy kulturált nyelvezetet mindenkiel szemben.

14. A piacon tilos vadon termett, illetve bevizsgálatlan gombát árusítani.

15. A piacon szigorúan tilos mérgező, gyúlékony és robbanásveszélyes anyagokat, valamint lőfegyvert és lőszert árusítani.

3. A piac kezelőjének jogai és kötelességei:

A piac kezelőjének a következő jogai és kötelességei vannak:

1. Elkészíti a piac működési szabályzatát és azt a helyi hatósággal ellenőrizteti és láttamoztatja.
2. A hatályos törvények alapján köteles ellenőrizni az árusok termelői igazolványát, a kereskedők engedélyét, engedéllyel nem rendelkező kereskedők számára nem engedheti meg az árusítást.
3. Ellenőrzi, hogy az árusok kifüggesztették-e a nevüket, illetve cég székhelyét.

4. Jól látható helyen és jól olvashatóan kifüggeszti a piac szabályzatát, órarendjét és az árusító helyek bérleti díjait.

5. Támogatja a hivatalos ellenőrzéseket.

6. Nem engedélyezi, hogy a piacon több árus jelenlétét, mint ahány kijelölt árusító hely van az illető szektorban az adott termékek számára.

7. Megállapítja a piaci szolgáltatások árait és jól látható helyre kifüggeszti azokat.

8. Nyilvántartja a helyigényléseket, biztosítja a meglévő asztalok kiosztását az őstermelők és kereskedők számára az aktuális törvényi rendelkezések szerint lebonyolított árverés eredménye alapján.

9. Naponta, illetve ahányszor csak szükséges biztosítja a piac takarítását.

10. A piac adminisztrátora köteles minden elárusítóhely kibérlését bevezetni a piac nyilvántartási könyvébe, a bérlés megkezdésekor bevezetve a nyilvántartási könyvbe a bérlő magán- vagy jogi személy azonosító adatait, az eladásra szánt áru típusát és tervezett mennyiségét, valamint a bérleti díj fizetése ellenében adott számla sorszáma és dátumát.

11. Az elárusítóhely kibérlésekor a piac adminisztrátora jól látható helyre kifüggeszti az őstermelő vagy a kereskedő vagy a jogi személy azonosító adatait.

12. Az elárusítóhelyeket a piac kezelőjével kötött szerződés alapján lehet elfoglalni.

A piacon tilos:

1. engedély nélkül építményeket létrehozni, illetve a meglévő építményeket módosítani a piac területén;
2. az árút kipakolni, illetve árusítani az árusításra kijelölt helyeken kívül, járdáról, gépjárműből;
3. a törvényben előírt higiéniai-egészségügyi és az állat-egészségügyi normák be nem tartása;

4. olyan élelmiszer jellegű mezőgazdasági termékek vagy bármely más termék árusítása, amelyeknek nincsenek meg az eredetüket igazoló iratok (termelői igazolás, nyugta, számla, fuvarlevél stb.);

5. olyan tevékenységet folytatni, vagy olyan termékeket árusítani, amelyek nincsenek bele foglalva a szerződésbe;

6. bármilyen tevékenységet folytatni, bármilyen terméket, illetve szolgáltatást árusítani a piac területén a helyi önkormányzat által meghatározott díjak kifizetése nélkül;

7. a második fejezet 14. és 15. pontjában felsorolt termékeket árusítani;

8. a tűzvédelmi szabályok be nem tartása;

9. az árusítóhely tisztántartásának mellőzése, a szemét el nem szállítása a nap végén az arra kijelölt helyre;

10. a bérlők által albérlésbe adni a kibérelt elárusítóhelyeket akár magánszemélynek, akár jogi személynek;

11. csomagolóanyagot tárolni a közlekedési utakon vagy bármely nem arra kijelölt helyen;

12. csomagolóanyagot vagy árút tárolni a piac területén éjszaka, kivéve az arra kijelölt helyeken;

13. alkoholt fogyasztani a piac területén;

14. úgy az árusok, mint bármely más személy számára bármilyen formában akadályozni vagy ellehetetleníteni az ellenőrző szervek munkáját jelen szabályzat betartásának ellenőrzése közben;

15. illetlenül beszélni vagy viselkedni a piackezelőség alkalmazottaival.

A hatályban lévő törvények alapján ellenőrzési hatáskörrel bíró illetékes intézmények ellenőrzik, hogy a piac hasznélvezőinek jelen szabályzatban meghatározott jogai és kötelességei érvényesüljenek. Székelyhíd Város Polgármesteri Hivatala

A közös alkotás öröme

Szebbnél szebb tárgyak készülnek az őszi alapanyagokból

Asztaldíszek, kopogtatók, állatkák és őszi képek készültek a november 12-i szülő-gyermek kreatív őszbúcsúztató foglalkozáson a székelyhídi református napköziben, ahol az anyukák gyermekeikkel

közösen természetes anyagokból alkottak. Boros Etelka és Guba Anita óvó nénik fontosnak tartják, hogy a szülők is bekapcsolódjanak az óvodai életbe. A kézműves-tevékenységen túl sok más pozitív

hozadéka is van egy ilyen foglalkozásnak, hisz van, aki itt kedvet kap az alkotáshoz, vagy itt döbber rá, hogy nem a méregdrága játékok a legjobb figyelemfoglaló eszközök a gyermekek számára. A délutáni kreatív foglalkozáson szerencsére csupa lelkes és fantáziában gazdag szülővel és gyermekkel találkoztunk, akik nagyon élvezték a közös munkát, melynek eredményeit a nagyközönség is megtekintheti, hisz a templomban kiállítás keretében sok más óvodás munkái között ezeket is megtekintheti a közönség.

Fekete Katalin

Gyermekek és anyukáik a „munka” bevében

Érmelléki hagyományok felelevenítése

Hat iskola – köztük Érköbölkút, Hegyközszentmiklós és Székelyhíd oktatási intézményei – 18 osztályának tartottak kihelyezett múzeumpedagógiai foglalkozást az **Utazó múzeum** című program keretében. A programot a Létavérsi Rozsnyai István Múzeális Gyűjtemény hirdette meg a Múzeumok Őszi Fesztiválja országos rendezvénysorozathoz kapcsolódva. A foglalkozást Kóvári Emese múzeumpedagógus és földrajz szakos tanárnő tartotta. Az előadás keretében bemutatta a kendertermesztés folyamatát, lépésről-lépésre, a vetéstől a fonásig, rajzokkal, fotókkal illusztrálva. A kendertermesztés-

sénél, megmunkálásánál használt eszközöket bemutatta a gyerekek kipróbálhatták a gerebent, a tilót, az orsót. Ismerkedtek a gyerekek a csepűvel, a fonással, megfoghatták az eredeti szöttekendőt. A tanárnő felelevenítette a kendertermesztéshez kapcsolódó történeteket, mondásokat, népdalokat, népi játékokat, melyek érdekessé, interaktívá tették az előadást. Közel ötszáz diák ismerkedhetett meg játékos formában a Biharban ötven évvel ezelőtt is általános rotnóvény, a kender házi feldolgozásának eszközeivel, hagyományos lépéseivel.

Béres Angéla

A gyermekek kipróbálhatták a hagyományos eszközöket

Programajánló: karácsonyi vásár

Szeretettel várjuk Önt és kedves családját az idei Székelyhídi Karácsonyi Vásár eseményeire a központi parkban **december 16–23.** között. A vásár ideje alatt helyi vállalkozók, östermelők, civil szervezetek termékeinek vására és kóstolója mellett számos gyerekelődés, óvodások és kisiskolások színpadi fellépése és felnőtt program várja a szórakozni vágyókat! Természetesen lesz élő Betlehem és a Mikulás is ellátogat a rendezvényre! Készüljünk együtt a karácsonyra!

Késő őszi, kora téli teendők a kiskertben és a gyümölcsösben

Állandó mezőgazdasági szakértőnk, Szilágyi Dorin egész évben hasznos tanácsokkal látta el a kertészeket és a gyümölcsös tulajdonosokat. E tanácsok a téli hónapokban sem maradhatnak el, hisz a mostani munkálatok már a jövő évi eredményeket alapozzák meg!

A növényi maradványokról tudnunk kell, hogy nagy részük fertőzött valamilyen gombás betegséggel (varasodás, lisztharmat, tűzelhalás), ezért ajánlatos a gyümölcsfák lehullott ágait összegyűjteni és elégetni. Ugyanígy érdemes elégetni a zöldsgmaradványokat vagy az egyéni virágok szárait is. Itt megjegyeznénk, hogy az egészséges növényi részeket akár beáshatjuk az ágyásba is. Ha mindezekre nincs lehetőségünk, akkor a maradványokat egyszerűen égetett mészszel szórjuk le. Egyre nagyobb teret kap a komposztálás is, csak figyeljünk arra, hogy az egészséges részeket minél apróbbra vágjuk. A téli komposzt is kiváló, a nyáritól csak annyiban különbözik, hogy ilyenkor kevesebb vízre van szükség, éppen ezért ajánlatos a rakást letakarni.

Az őszi munkálatok egyik legfontosabb teendője az ásás vagy a szántás. Ezt mindenképp a keményebb fagyok előtt végezzük el, már csak a munka megkönnyítése miatt is. A régi öregek nem véletlenül mondták azt, hogy a legrosszabb őszi szántás is jobb, mint egy jól sikerült tavaszi. Az ásás lényege, hogy az év során megkeményedett, összetömörült felső réteget fellazítjuk és ezzel lehetővé tesszük a téli csapadék felvételét. Ugye a talajban zajló biokémiai folyamatokhoz oxigénre van szükség, ezért javallott a minél alaposabb forgatás és lazítás. Végül, de nem utolsó sorban, a fel-

ső talaj rétegét és a szerves anyagokat – esetleg a trágyát – eljuttatjuk abba a rétegbe, ahol a gyökerek vannak. Az őszi ásást nem kell elmunkálni! A rögöket, hantokat a téli fagy elaprózza, és tavasszal aprómorzsa talaj várja a vetőmagot és a palántákat. Ha trágyázunk, akkor a következőképp végezzük: 40–60 tonna/hektár vagy 4–6 kg/100m².

Azt mindenki tudja, hogy a gyümölcs és a szőlő gyökérzete nagyon mélyre nyúlik, viszont a tápanyag felvevő gyökerek a felső rétegekben helyezkednek el, ezért javallott a fák körüli földet vagy a szőlősorokat fellazítani. A csemeték törzseinek védelmét a vadak ellen – környékünkön ugye a nyulak, őzek, rosszabb esetben vaddisznók ellen – végezhetjük dróthálóval, de már kaphatóak műanyag törzsvédők is. Ha nincs más lehetőség, vagy ha spórolni szeretnénk, akkor nádból vagy napraforgó kóróból is készíthetünk védőeszközt. Nem ajánlott, viszont többen mégis gyakorolják a téli metszést. Ha már megtezzük, akkor mindenképp fagymentes időben végezzük és végül ne felejtjük el a lemosó permetezést rézoldattal. Ennek elmulasztása nagyon komoly következményekkel járhat. A metszés okozta sebek tavaszig nem gyógyulnak be, így a fertőtlenítés elhanyagolásával a kórokozónak nyitott utat hagyunk a növény felé!

A tél folyamán az élő növények töveire ráhordhatjuk az összesepert havat, ezzel a hótakaró alatt sokkal enyhébb hőmérsékletet biztosítunk. Csökken a fagyveszély lehetősége, hisz a hó és a közte lévő levegő kiválóan szigetel. Mindenkinek jó munkát kívánunk!

Juhász György

S	8	2		5	3				
U	9	4							
D	1	5		2	7				
O	7	3		1	3	7			
K	4	6	7			3			
		1	3			8	7		
						3	2		
U	3	2			1	9			

Helyezze el a 9×9 négyzetből álló nagy négyzetbe a számokat 1-től 9-ig úgy, hogy egy tetszőleges sorban, oszlopban és a kilenc 3×3-as négyzetben mindegyik szám csupán egyszer forduljon elő.

	9	8		4				7	
	7	3			1			4	
	4	1							
		4	8	6	5				
	3	2			8	4			
	8	4	7	2					
							3	5	
	4	2			9	1			
	8			1	7	2			

